

Malin Ekblad
Säkerhetschef
malin.ekblad@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Remiss av skrivelsen Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet

Sammanfattning

Den 25 februari 2021 fick Naturvårdsverket, Kustbevakningen, länsstyrelserna i Gävleborgs, Norrbottens, Stockholms, Skåne och Västra Götalands län, Polismyndigheten, Tullverket och Åklagarmyndigheten, uppdrag om förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet. De tio myndigheterna föreslår fyra författningsändringar, samt ger förslag till åtta nya uppdrag till myndigheter för att utreda möjliga regeländringar och förenklingar.

Trelleborgs kommun är positiv till de utredande myndigheternas samtliga författningsförslag. Dock saknas i förslagen en koppling till den problembild som för närvarande finns i kommunen med utplacerade lastbilssläp/trailersläp med avfall. Dessa ärenden hanteras inte av polis utan som parkeringsärenden av kommunen.

Se mer under rubriken *Ärendet* i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-05-01
Internt remissvar, tekniska serviceförvaltningen, 2022-04-28
Remissmissiv, 2022-04-13
Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet, 2022-03-07

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta

att anta yttrandet som sitt eget samt skicka det till Regeringskansliet.

Beslutet skickas till

I både formatet word och pdf till m.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se, ange diarienummer M2022/00531
Kommunledningsförvaltningen, avdelningen Ledningsstöd

Ärendet

Den 25 februari 2021 fick Naturvårdsverket, Kustbevakningen, länsstyrelserna i Gävleborgs, Norrbottens, Stockholms, Skåne och Västra Götalands län, Polismyndigheten, Tullverket och Åklagarmyndigheten, uppdrag om förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet.

Avfallsbrottsligheten har förutom en negativ påverkan på samhället också en negativ påverkan på miljön och naturen, bland annat i form av förlorade ekosystemtjänster som följer av att föroreningar lakas ut från illegala tippningar vilket påverkar ytvatten och grundvatten. Föroreningar kan även hamna i luften i samband med de bränder som ofta uppstår i ansamlingar av avfall. Samhällets kostnader för föroreningar är omfattande men samtidigt svåra att bestämma eftersom alla kostnader inte finns sammanställda och inte heller är kvantifierade såsom kostnader för förorenad mark eller grund- och ytvatten.

Den dominerande drivkraften bakom att hantera avfall illegalt, är stora ekonomiska förtjänster i kombination med låg upptäcktsrisk och låga straff. Det finns två modeller för att tjäna pengar på avfallet. Det kan delas upp i sådant avfall som har ett marknadsvärde och som därför kan säljas illegalt, samt avfall som det kostar pengar att ta om hand på ett lagenligt sätt. För avfallet som det kostar att ta hand om kan brottslingar tjäna stora pengar på att ta betalt av avfallsproducenten och sedan behandla avfallet på ett billigt och olagligt sätt, såsom att gräva ned, bränna eller tippa det i terrängen. Brottslingar kan på så sätt ge ett lågt anbud på avfallshanteringen men ändå tjäna stora pengar.

Myndigheterna ser problem avseende samverkan, tillsyn, gränskontroll och förebyggande av brott, och lämnar mot bakgrund av detta förslag på författningsändringar och nya uppdrag till myndigheter. De tio myndigheterna föreslår följande fyra författningsändringar:

- Införande av krav på A-skylt för yrkesmässiga tillståndspliktiga avfallstransporter genom en ny bestämmelse i avfallsförordningen (2020:614), som i sin tur också innebär att det behövs ett nytt bemyndigande i 15 kap. miljöbalken. Det föreslås även en sanktionsbestämmelse kopplad till kravet på A-skylt.
- Tillägg i 2 kap. 28 a § miljötillsynsförordningen (2011:13) som innebär att de fem länsstyrelser som har ansvar för tillsyn i fråga om gränsöverskridande avfallstransporter även får ansvar för tillsyn i fråga om nationella avfallstransporter.
- Ändring av 1 kap. 4 § tullagen (2016:253) för att förenkla länsstyrelsernas åtkomst till uppgifter.
- Ändring i den sekretessbrytande bestämmelsen i 6 kap. 17 § avfallsförordningen (2020:614) för att underlätta för Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten med flera att kunna hämta ut information från avfallsregistret.

Myndigheterna ger även förslag till följande åtta nya uppdrag till myndigheter för att utreda möjliga regeländringar och förenklingar:

- Utreda möjlighet att ge de fem länsstyrelserna, med ansvar för gränsöverskridande avfallstransporter, möjlighet att kvarhålla avfallstransporter genom klampning (länsstyrelserna + Polismyndigheten).
- Utreda införande av vandelsprövning/bakgrundskontroll för verksamheter som hanterar avfall (Naturvårdsverket).
- Översyn av bestämmelserna om tillstånd- och anmälningsplikt för transport av avfall i 5 kap. avfallsförordningen (2020:614), bland annat i syfte att förtydliga begreppet yrkesmässighet (Naturvårdsverket).
- Utreda förenklat informationsutbyte mellan samverkande myndigheter (länsstyrelserna i samverkan med Naturvårdsverket, Polismyndigheten, Tullverket och Kustbevakningen).
- Utreda möjlighet för tillsynsmyndigheter att kunna stoppa avfallstransporter (länsstyrelserna i samverkan med Polismyndigheten).
- Se över kontroller vid inre gräns. En av frågorna i en sådan översyn är om Tullverket bör ha befogenheter att göra avfallskontroller vid gräns till annan medlemsstat i EU.
- Uppdra åt Brottsförebyggande rådet (Brå) att ta fram breddad och utvecklad statistik över miljöbrottslighet, i synnerhet avfallsbrottslighet.
- Uppdra åt Brottsförebyggande rådet (Brå) att ta fram en breddad och fördjupad lägesbild avseende brottslighet inom avfallsområdet.

Kommunens yttrande på skrivelsen

Skrivelsen har skickats på internremiss till samhällsbyggnadsförvaltningen och tekniska serviceförvaltningen för yttrande.

Internt remissvar har inkommit från förvaltningschef för tekniska serviceförvaltningen, som är positiv till de utredande myndigheternas samtliga författningsförslag. Dock saknas en koppling till den problembild som för närvarande finns i Trelleborgs kommun med utplacerade lastbilssläp/trailersläp med avfall. Dessa ärenden hanteras inte av polis utan som parkeringsärenden av kommunen.